

**[0167] NAMMEN FAN PLAKKEN EN HAR BIWENNERS YN
FRYSLÂN BIEASTEN 23°20' E.L. FERRO**

Hwa't bisleuer krije wol oer de eigenlânske plaknammen yn Fryslân, sil bihalven de *Encyclopedie voor Friesland* de list fan Fryske Plaknammen yn it *Lyts Frysk Wirdboek* (Boalsert, 1944) riedplachtsje moatte, as er him biheine wol ta de lêstforskynde boarnen. Hwant de *Encyclopedie* is yn de stavering oanpast oan de foroaringen fan 1945, brûkt ek it breedteken op haedletters, mar is yn it tal nammen minder folslein as it *Wirdboek*.¹⁾ En dan hat men allinne noch mar de nammen fan de 'offisiële' plakken. Hwer bliuwt de Frysktalige opfolger fan Kuiper syn Gemeenteatlas út 'e foarige ieu? Hwer in simpele hingelkaert fan Fryslân mei de eigen nammen? It is ûnbigryplik, dat in skoander ûndernimmen datoangeande fan Akademywege stomproun wêze soe, nei't allinne mar de skoalhaden yn Fryslân oer de gaedlikens dêrfan tante wiene.²⁾ Yn dat stik liket it der net op foarútgien to wêzen, hwant it is noch net sa mâlde lang lyn, dat de bern op 'e legere skoalle alle plakken yn Fryslân learden mei de gritenijen, dêr't se yn leine. Dat dit net mear dien wurdt, wurket by in hopen Friezen it gebrûk yn 'e hân, dat hja om in plak oan to tsjuten, dat net yn har eigen krite leit, gauris de Hollânske namme foar kar nimme. Dêrfoaroer stiet faken it greate forskaet, dêr't it selde plak mei oantsjut wurdt yn de ûnderskate tongslaggen (al kin ek dat in reden wêze om nei in bûten-Fryske noarm to gripen!). Nim b.g. ris de namme foar de haedstêd fan Fryslân: It bigjint al yn de stêd sels: njonken *Luwadden* bistiet it foarnamere *Liwwadden*. It Frysk seit meast *Ljou(we)t*, mar yn't suden heart men gauris *Lou(we)t*. De Biltkers prate fan *Lûwt*, de Skiermountseagers fan *Lewts* [*leuts*]. Dat selde hat men ek op biheinder skeal. To Grou prate wy fan *Jestermar*, sa't wy fan *Jesterwjirrum* en *Jesterlittens* prate. Mar dat is mis, as wy harkje nei hwat de biwenners sels sizze : har bineaming is gearstald mei in âlder *aste*- en net mei *aster*- en hja brekke it twielûd net, hwat men spitigernôch net sjen kin oan in skriuwwize as *Eastemar*.

As it mei it kennen fan de echte, pleatslike oantsjuttingen fan de plaknammen al gjin sprekken lije kin, dan jitte helte minder mei dat fan de pleatslike oantsjutting fan de biwenners. Om noch mar ris effen yn Eastemar to bliuwen, de

1) Wol yn it *Wirdboek*, mar net yn de *Encyclopedie* fine wy b.g. de Fryske nammen - hjir omstaverre neffens de stavering brûkt yn de lêste - fan Âldeholtwâlde, De Broek (Dw.), Buorren, Donkerbroek, Easterwâlde, Elslo, Haulerwyk, Langedike, Mûntsebuorren, Nijeholtwâlde, Peazens, Sânhuzen, Skerpenseel, Smelle Ie, Teridzert, De Wylgen; fierders wurde Bakkeveen, Wieuwerd en Wirdum opjown as Fryke staveringen fan Bakkefean, Wiuwert en Wurdum. Easterbuorren, Aisterburn ûntbrekt yn beide boarnen. Ek wurde wy net út 'e *Enc.* gewaer, hwat de Fryke nammen binne fan Nij Beets en Ravenswoud, dy't yn 1944 noch net bistiene as apart plak.

2) It selsrespekt fan dy skoalhaden soe foar dy mislearring forantwurdlik wêze, seit G. van Veen op s. 6 fan syn 'nota' *Het Fries en het Nederlands op Friese scholen* (1959).

biwenners dêr neame har *Eastemarders*, mar dy fan Westermar *Westermarsters*. Immen fan Nes by Akkrum is in *Nesker*, mar ien fan Nes op it Amelân of yn de Dongeradielen neamt him in *Nessemmer*. Wennet men yn De Broek by De Jouwer, dan is men in *Broekster*, mar fan Donkerbroek komme de *Donkerbroekemers*. Jit bûnter byld jowe de biwenners fan de *sweach*-doarpen yn Fryslân to sjen: ien út 'e Swêch is in Swechster, mar komt men fan *Langswêgen*, dan is men in *Swêgerner*, sa't ien fan Boarn- of Snik-Swaech in *Swagerner* is. Waeksemers en Waeksenzers komme beide út Waeksens, mar de earsten út West Dongerdiel, de lêsten út Hinnaerderdiel. Men hat Garipers en Goaijingarypsters en sa soene wy wol mear neame kinne. It liket, as sit der hwat streekeigens yn dy efterheaksels of oars sein: it foarôfgeande wurdlied is net altyd boun oan ien biskaet type suffiks.

Om oer dit soarte dingen hwat mear klearrichheit to krijen haw ik, foar myn wurk op 'e swalk troch Fryslân, sa folle mooglik de pleatslike útspraken foar de plakken en har biwenners opskreaun en koe dat foar de yn de titel oanjowne bigrinzing folslein meitsje. Hopelik knapt in oar it nochris op foar it westlike part. As it yn Fryslân dan wierliken fierder moat mei de ûnpraktyske twatalige nammebuordtsjes, soe it de muoite wurdich wêze om nei to gean, oft ynsté fan Hollânsk (troch de bank oars net as de fuortsetting fan de al lang útstoarne Aldfryske foarm!) en 'standert'-Frysk net earder de pleatslike tongslach en hwat hjir dan foar mien-Frysk rekkene wurdt yn de bineaming komme soene. Ik leau, dat b.g. Hylpen wizer wêze kin mei syn strjitnammen yn it Hylpersk as Idsegahuzen mei in buordtsje dêr't de plaknamme op stavere wurde soe lykas hjirfoar dien is: it is gjin sprút eigener as it noch dwazere Idsegahuizen. Ik bigear fansels gjin fonetysk skrift op 'e plaknammebuorden yn Fryslân, mar it soe in goed ding wêze, as de jowne nammen sa ticht mooglik oansleaten by hwat de biwenners sels sizze, hwant in oare noarm is der net.

Yn 'e alfabetyske folchoarder fan de nammen yn de *Encyclopedie*, sa nedich oanfolle mei yn de stavering-1945 omstavere nammen út it *Lyts Frysk Wirdboek* (sjoch noat 1 op s. 32) folget hjir nou it ûndersochte part Fryske nammen sa, dat, as de *Enc.* mear nammen jowt, dyjingen dy't it meast by de pleatslike útspraak oanslute skeanprinte binne, wylst bettere staveringen út it LFW der tusken () efter steane. Wykt in namme ôf, trochdat de tongslach fan it plak net Frysk is, dan stiet dy tusken ". . .". Tusken)(binne foar Frysktalige plakken útstellen dien ta wiziging fan de skriuwwize, foarsafier't dat mooglik is yn it ramt fan de tsjintwurdige stavering. Yn de twadde kolom folgje dan de pleatslike útspraken yn lûdskrift mei dêrefter de tafoegingen dy't de lêzer dúdlik meitsje moatte, hoe't in biwenners fan dat doarp him sels neamt. De nûmers fôar de nammen doele op 'e gritenij nûmers fan it kaertsje.

Hwat de útstellen ta wiziging fan de stavering oanbilanget, it folgjende. Guon dêrfan hawwe allinne sin, as de gritenij tafoege wurdt, b.g. *Swaech* (Hask.) en *Swaech* (Dw.), oaren as - hwat wol sa praktysk wêze soe - twa plakken gearfoege waerden ta ien, lykas *De Knipe*, *De Haske*¹). De topografyske tsjinst

1) Dat de folksmûle soksoarte plakken net ûnderskaet, is bikend. 'Is immen fan 'e Knipe', dan wurdt it komôf fan de gjirgert net neijer oantsjut. - 'En yn 'e Haske hinget in baerch yn 'e beam', sjongt it folksdeuntsje en it seit der net by dat it yn *Aldehaske* wie, dêr't slachter Andrys Obbes de Jong syn baerch nou ris net op in ljedder hong en by in Lemster plesierselskip, dat dêr lânstramde, de safolste tekst op it bikende wyske oprôp.

is ús yn dit stik al foar mei Wester- en Easternijtsjerk beide *Nijkerk* to neamen op 'e kaert fan Fryslân (1937). Nou 't *Ald Beets* as apart plak forfallen is, soe *Beets* ynsté fan *Nij Beets* ek gjin bitizing mear jaen. It is oan tokoarten fan de Fryske stavering to witten, dat in plak as *De Hoarne* yn 'e skriuwwizze net better syn gerak kriget. Hwant sa goed as Fryslân yn in net-Frysk gehiel syn plakken Fryske nammen jaen moat, sa goed hat elke krite yn Fryslân rjocht op *streekeigen* nammen, nammen yn 'e eigen tongslach dus, oars binne wy net in sprút better as de lyksljochtsjende krêften, dêr't wy al den dei tsjinyngene. Mei men oannimme, dat dy krêften yn it forline net biwust fan doel west hawwe om it eigene yn Fryslân ûnderstek to dwaen, hjoeddedei witte wy, dat efter wanskepen nijfoarmingen as b.g. *Vegeleinsoord* foar *Stobbegat* in anti-Frysk biwâld stiket. It soe fan dat wol ris nijsgjirrich wêze om nêst it kaertsje mei de twatalige skoallen in kaertsje to lizzen mei Fryske en Frysk-Hollânske plaknammebuordtsjes. Soene de fakums net de selde wêze? Hoe 'n oppassen at it is mei it jaen fan nammen oan nije kearnen fan biwenning, is oan ús list to sjen. De namme *Ravenswoud* libbet net, nimmen neamt him *Ravenswoudster*. It leit yn in gritenij mei in nochal Stellingwerfsk ynsteld bistjûr, dat in great wûnder, dat it net *Ravenswolde* wurden is ... Om in plak to neamen nei in marke yn in oare gritenij, wylst it in eigen namme hie, is wol it toppunt fan willekeur, ik mien Waskemeer. De biwenners rekkenje harsels foar Haulerwyksters en nettsjinsteande dat se hast foar 100% Frysk binne, moat ik noch sjen, dat se har meidertiid neame sille nei de Fryske foarm *Waskemar* ynsté fan nei *Waskemeer*, sa't op it plak sels nou noch heal spotsk mar aenstouns grif sûnder de bysmaek fan it kunstmjittige sein wurdt.

Der binne by de aparte plaknammen en har ôfliedingen gâns dingen to sizzen. Wy folgje de oan de ein steande list en biheine ús ta de neikommende opmerkingen:

1. De plakken *Âlde-* en *Nijeholtpa* hawwe yn it Stellingwerfsk beide de ôflieding op *-pêgener*, dy't op it kaertsje skikt is by it skift op *-eger* (út âlder *-inger*), om't *-pêgener* wol op in âlder *-padinger* tobekgean moat en yn syn forfoarming to forlykjen is mei de útspraak *Smegen* foar de eigennamme *Smeenge* by ús Saske buorlju.
2. Is yn *Beetstersweach* de twadde *t* ûntstien om de wille fan de swietlûdichheit?
3. As *Betterwurd* in *werd*-namme is, is de ôflieding op *-ster* in útsûndering op it wenstige type, dat dêr altyd *-er* is. Mar *Betterwerter* [bətərvətər]? It wol net rjocht.
4. 'Dat is 'n Buere', sizze se op it Amelân fan ien út Bueren en dat strykt mei hwat wy fierder witte, hwant nêst de Hollumer, Ballumer en Oerder dunen hawwe wy ek de *Buere* dunen. Mar it meartal is *Bueremers*, dat dêrfandinne it fjouwerkantsje op it kaertsje.
5. [damvɔ:t] sizze de lju dy't net fan Damwâld komme gauris. Mar blykber is *Dantum-* earst gearlutsen ta *Dam-*, nei't de [a] al oergongen wie ta [ɔ] foar tosklûden.
6. Yn *Dolsterhuzen* is it in greate tizeboel, mei't der gâns ynkommelingen sitte. De jowne foarm stamt, lykas alle oare foarmen fan de list, fan in op

it doarp sels berne man. By oaren heinde ik útspraken op mei [dolstər-] en [dɔlstər-], wylst ek [dɔxstər'hüzən] gjin seldsumheit is.

7. Nêst *Duers-* en *Sigerswallemers* komme de foarmen op *-wâldster* op. Yn de earsten is dus de *d* útfallen, of lykwurden mei *l*, sa't men mar wol. De [a] hat gjin kâns ta rekking hawn.
8. *Easterbuorren*. De ['ɛilanəs] prate al folle fan [t'ɛilaun] en kinne dêr mei ta. De oare doarpen hawwe west Wasterburn, Heichdarp, De Dampen en it Dútske bisettingsdoarp Schlei ('mûdhoun').
9. By in fluggere útspraak kriget it tredde wurdlid yn Houtigehage en Hurdegaryp minder klam en kin de [g] ta [ɣ] wurde.
10. *Huzum* docht as wie't in echte namme op *um* en hat as ôflieding *Huzumer*. Dêrfoaroer steane *Roardhúster* en *Surhúster*.
11. *Lûksterhûkster* wurdt selden sein. Makket it rym de foarm ta in primitive skelnamme?
12. Foar *It* yn *It Lúnbert* pleitet ek *Et Neibert* yn Grinslân. Oan *Tsjalbert* kinne we fansels neat sjen.
13. De namme *Ausbûr* libbet net. Yn 'e *Enc.* is forgotten om in trefwurd *Lutjewoude* op to nimmen.
14. *Bûten* Reahel hearde ik it plak wol *De Hel* neamen, in foarm dy't myn slachtoffer licht mijde út godstsjinstige reden.
15. Fan Rotten, dat út in âlder Rottum komme soe, dus *Rotster* en de plaknammen *Rotstergaest* en *Rotsterhaule*.
16. Njonken Sint Jânsgea geklik *Sint Jut* en *Sint Jutster*.
17. *Skarster* komt fan it âlde *Skarren*.
18. Foar *Smeliester* mei delgeand twielûd stean dus oer *Iester* en *Iestergea* mei in opgeanden.
Iestergea is in ôflieding fan *Ie* en kin dus - de rigels fan 1945 binne spitigernôch nou ienris sa - nea *Jistergea* skreaun wurde, ek al docht de *Enc.* dat.
19. *Teridzert*. De namme wurdt field as wied-er *De Ridzert*, hwant der wurdt sein, dat immen 'op 'e Ridzert' wennet.

By it kaertsje.

Om in oersjoch to krijen fan spried en mennichte fan de ûnderskate types is in kaertsje tekene ¹⁾, dat dan ek gjin oare funksje hat as dy. Hwa't witte wol, hoefier't biskate types rinne, sil (soms fier) oer de grinzen fan it kaertsje hinne moatte. It soe b.g. wol ris nijsgjirrich wêze om nei to gean, hwat der oer is fan it efterheaksel *-(e)mer*, dat him fordigenje moat tsjin sterkere types lykas b.g. *-ster*. Hinget it gear mei it wurd *man* (forl. *Brokmerland*)? Soms liket in biskaet type útgong allinne pearje to kinnen oan in biskaet type efterheaksel, lykas *-um* en *-er*, hwat eigentlik nuverdernôch is, om't *-um* yn syn folle foarm *hiem*, *heem* wer allinne nammen, d.w.s. fannen, foarmet mei *-ster*, lykas *Hooghiemster*, *Hooghiemstra* en noch koarter nammen as *Hiemstra*, (van) *Heemstra*. Is de ôflieding *Waeksemer* ôfsjoen fan *Ginnummer*? It oergean fan *-ens-*nammen yn *um-*nammen komt foar, mar dat soe hjir dan allinne jilde foar de ôflieding. Wy hawwe it hjir holden op in gearstalling fan de 'stam' fan *Waeksens* mei *-(e)mer*. Oft dy gearstalling in twaddehânsfoarming is ja of né, litte wy wêze.

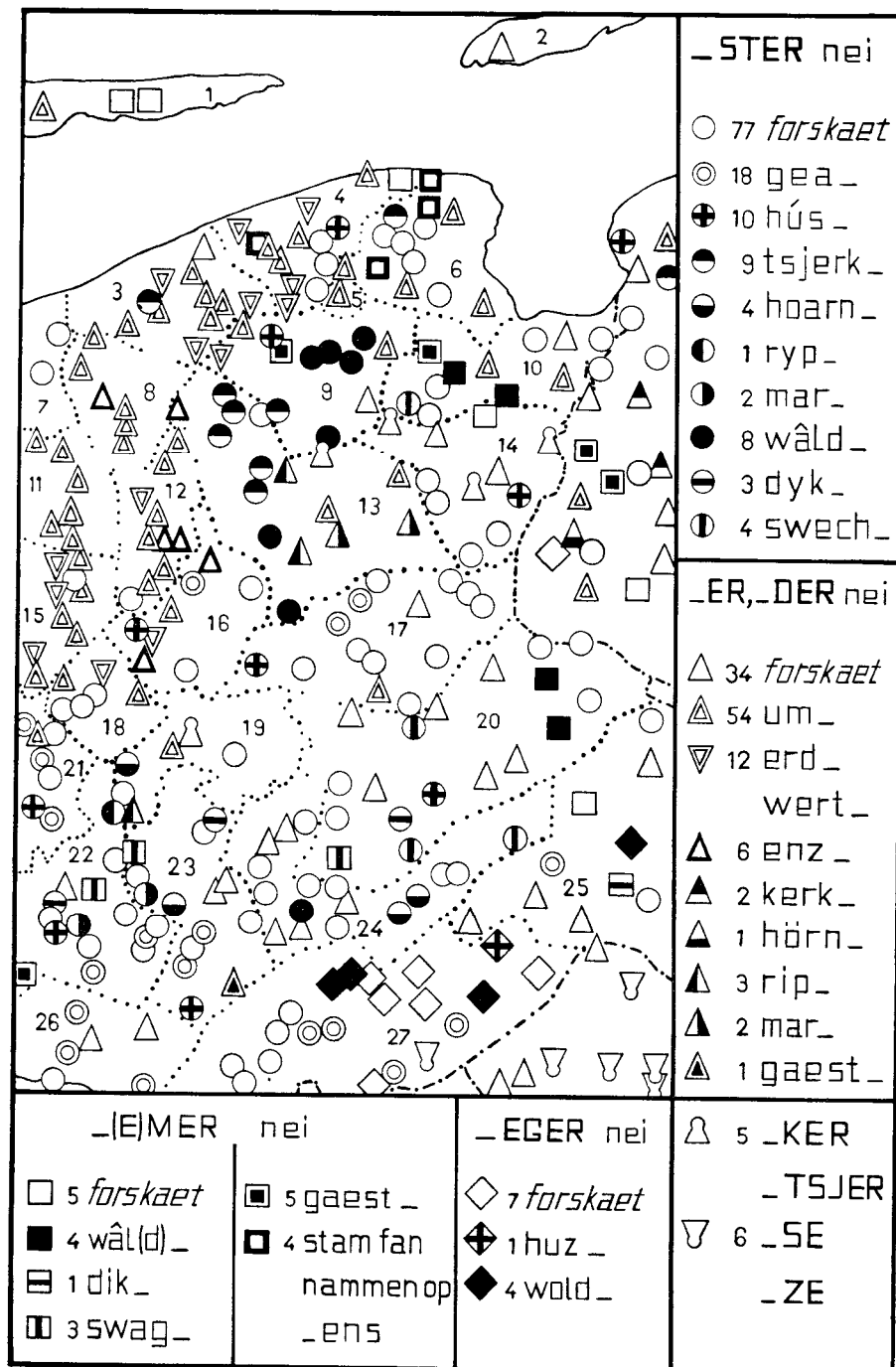
1) Döör Jv. T. van der Deen ien Grünnen, dei ik dåar van haarten vöör bedaank.

Net op it kaertsje kommen of derbûtenfallen binne: Feankleaster en Gerkeskleaster, dy't yn de ôflieding gjin nij efterheaksel brek wiene; dan in mennich plakken sûnder ôflieding; fierders Blesdike, Skerpenseel, Spangea, De Fochtel, (Nij-)Appelskea. Fan Grinslân steane der op Vairhoezen, Olrom, Zoltkaamp, Nijkerk, Paiterziel, Kommerziel, Visliet, Gruupskerk, Lauwersziel, Lutjegaast, Doezem, Grotegaast, Seballeburen, Boerakker, De Penne (mei de ôfliedingen *Penjer*, tinkelik út Penninger, en Pennemer), Kornhörn, Noordwiek, Oldekerk, 't Nijbert, Moarum, (t)Nuus, De Wilp. Fan Drint Zorgvlied, Neeslek, Frederiksoord, Vledder, Wapse, Woateren, Diever en Oldendiever.

By de tekenwizer:

Yn 'e tekenwizer binne om 'e wille fan de romte de ûnderskate foarmen yn 'e tongslaggen brocht ûnder it type, dat it meast foarkaem, sa b.g. ûnder *hoarn-* ek [hæ:n-] en [hō:n-]. Under de types *-ster* en *-er*, *-der* falle gâns ûndertypes, dy't to lyts fan tal wiene of net wichtigernôch, ek al kamen se soms wol foar oare types oer to stean. De rige ûnderskiedingen wie al lang, dat sadwaende dit lykslaen. Under it iepen rountsje falle sadwaende ek - mei de kearen dat hja foarkomme derefter -: buor- 5, syl- 5, wier- 5, fean- 3, lem- 3, hâl- 2, ie- 2, jou- 2, knyp- 2, tryn- 2, wyk- 2, broek- 1, wert- 1. It iepen trijehoekje omfiemet ek bert- 3, terp- 3, hask- 2, kop- 2, skoat- 2, ge- (=gea) 1, haul- 1.

19 <i>Akkrum</i> , Akkrom	[ˈakrəm] [-ər]
25 “Âldeberkeap”, “Berkeap”	[(oldə)bəˈko:p] [-ər]
7 “Âld-Syl”	[ɔuəˈsil] [-stər]
17 Âldegea	[ˈo:dəgiə] [-stər; -dəχstər]
23 Âldehaske, <i>De Haske</i>	[dəˈhɔskə] [ˈhɔskər]
24 Âldhoarne	[o:tˈuanə] [-ˈuaːnˈstər]
27 “Âldholtpea”	[oltˈpɛ:] [-γənər]
27 “Âldholtwâlde”	[holtˈvoldə] [-γər]
27 “Âldelemmer”	[oˈlɛ:mər] [-ˈlɛ:mstər]
22 Âlde Ouwer,)De Ouwer(	[dəˈouər] [ˈoustər]; Saksysk: idem
24 Âldskoat, <i>Skoat</i>	[(t)skoət] [ˈskuatər]
27 “Âldetrine”	[olˈtrinə] [-ˈtriːnˈstər]
13 Âldtsjerk	[ˈo:tsjɛrk] [-stər]
10 Âldwâld	[o:tˈvɔ:t] [-vɔ:dəmər]
25 Appelskea < “Âld”	[oːldˈapəlsχə] [ˈapəlsχəstər]
Nij	[nɛiˈapəlskiə] [apəlskiəstər]
20 Bakkeveen, (LFW <i>Bakkefean</i>)	[bakəˈfiən] [-ˈfiəːnˈstər]
1 Ballum	[ˈbaləm] [-ər]
26 Bantegea	[bɔntəgiə] Saksysk: [ˈbantəɣa]; [-stər]
15 Bears	[biəs] [ˈbiəstər]
20 Beetsterswaech, <i>De Sweach</i> ,)De Swêch(	[dɛˈsvɛ:χ] [ˈsvɛχstər]
4 Betterwurd	[ˈbɛtərvət] [-vəstər]
11 Bitgum	[ˈbitχəm] [-ər]
27 Blesdike	[blɛsˈdikə] [-γər]
27 “Blesse”	[dɛˈblɛsə] [ˈblɛsəγər]

11 Blessum	[ˈblɛsəm] [-ər]
3 Blije	[ˈblɛiə] [-r]
19 Boarn	[boən] [ˈbʊaːnˌstər]
17 Boarnburgum	[bomˈbörɣəm] [-ər]
22 Boarnsweach,)Swaech(	[svaːχ] [ˈsvaːɣəmər]
4 Boarnwert	[ˈbuaːnvət] [-ər]
15 Boazum	[ˈboəzəm] [-ər]
14 Boelensleane,)Boelensloane(	[bulɛnsˈloənə] [-ˈloənˌstər]
27 "Boil"	[böil] [ˈböiləɣər]
11 Boksum	[ˈboksəm] [-ər]
24 Boppeknipe, De Knipe East,)De Knipe(	[(bopə)ˈknipə; dəˈknipə] [(-)ˈknip- stər]
4 Brantgum	[ˈbrəntɣəm] [-ər]
8 Britsum	[ˈbritsəm] [-ər]
22 De Broek (Dw.)	[dəˈbruːk] [ˈbrukstər]
1 "Buorren"	[ˈbüərən] [ˈbüərə (mt.): -məs]
9 Burdaerd	[bəˈdaːt] [-ˈdaːdər]
13 Burgum	[ˈbörɣəm] [-ər]
10 Bûrum	[ˈbuərəm] [-ər]
14 Bûtenpost	[butɛˈpöst] [-əmər]
9 Dantumawâld, <i>Damwâld</i>	[dəmˈvɔːt] [-ˈvɔstər]
18 Dearsum	[ˈdɛəsəm] [-ər]
11 Deinum	[ˈdainəm] [-ər]
23 Delfsterhuzen, <i>Dolsterhuzen</i>	[dɛstərˈhüzən] [-ˈhüstər]
22 Diken	[ˈdikən, dikɛ] [ˈdikstər]
5 Dokkum	[ˈdøkəm] [-ər]
25 Donkerbroek	[dɔŋkərˈbruk] [-əmər]; Saksysk: idem
17 Drachten	[draχtɛ] [ˈdrakstər; ˈdraχstər]
17 Drachtster Kompenije,)De Kompe- nije(	[dəkompəˈneiə] [-nɛistər]
14 Droegham, <i>De Ham</i>	[dəˈham] [ˈhamstər]
20 Duerswâld	[düəzˈvɔːt] [-ˈvɔləmə; -ˈvɔːtstər]
22 Dunegea	[ˈdünəgiə] [-stər]
19 Eagmaryp	[iəɣməˈrip] [-ər]
16 Eagum	[ˈiəɣəm] [-ər]
6 Ealsum	[ˈiəlsəm] [-ər]
6 Eanjum,)Enjum(	[ˈɛːnjəm] [-ər]
13 Earnewâld	[jənəˈvɔːt] [-ˈvɔːstər]
13 Eastemar	[iəstəˈmar] [-ˈmadər]
2 Easterbuorren,)Aisterburn(	[aistərbön, də böɛ] [ɛilandər]
6 Easter-Nijtsjerk,)Nijtsjerk(	[ˈnɛitsjerk] [-stər]
26 Eastersé	[jəstərˈseː] [-ər]
25 "Easterwâlde"	[oːstərˈvɔldə; -ˈvɔldə] [-ɣər]
15 Easterwierrum	[jəstərˈvɛirəm] [-ər]
6 Eastrum	[ˈiəstrəm] [-ər]
25 "Elslo"	[ˈɛlzə] [-r]

17 De Feanhoop	[də'fe:nho:p] [-stər]
9 Feanwâlden	[fɪən'voədn̩] [-'voəstɪ]
10 Feankleaster,)Feenkleaster(	[fe:n'kliəstər] [fe:n'kliəstər]
8 Feinsum	['fai ⁿ səm] [-ər]
3 Ferwert	['fɛrvət] [-ər]
27 "Finkegea"	['fe:ŋgə] [-'ɣə:stər]
25 De Fochtel	[də'foxtl̩] ['foxtl̩dər]
26 Follegea	['foləgiə] [-stər]
4 Foudgum	['fəutχəm] [-ər]
16 Friens	[friə ⁿ s] ['friə ⁿ zər]
7 "Froubuorren"	[frou'büət] [-'büəstər]
20 Fryske Peallen	[friskə'piəl̩; də'piəl̩] [(friskə-) 'piəl̩stər]
13 Garyp	[gə'rip] [-ər]
21 Gau	[gəu] ['gəustər]
14 "Gerkeskleaster", "It Kleaster"	[t'kloəstər] ['kloəstər]
24 Gersleat	[gər'sliət] [-stər]
13 Gietsjerk,)Gytsjerk(	['gitsjerk] [-stər]
3 Ginnum	['ɡɪnəm] [-ər]
17 Goaijingahuzen	[ɡuə ⁿ jə'hüzən] [-'hüster]
22 Goaijingaryp	[ɡo ⁿ 'rip] [-stər]
21 Goaijinge	['ɡuajəŋgiə] [-stər]
20 De Gordyk,)De Gerdyk(	[dəgə'dik] [gə'dikstər]
12 Goutum	['ɡoutəm] [-ər]
16 Grou	[ɡrou] ['grəustər]
3 Hallum, (LFW <i>Hállum</i>)	['hə:ləm] [-ər]
4 Hantum	['həntəm] [-ər]
4 Hantumer Útbuorren,)De Hantumer Útbuorren(	[də(həntəmər)'útbuor̩] ['útbuəstər]
4 Hantumhuzen	[həntəm'hüzən] [-'hüster]
14 Harkema Opein, Harkema, Hamster Pein, (LFW <i>De Harkema</i>)	[də'harkəma; (forâldere:) hamstər- hɛidə]
23 Haskerdiken	['harkəmaər; hamstər'hɛitsjər]
23 Haskerhoarne, <i>De Hoarne</i>	[həskər'dikən; -'dik̩] [-'dikstər]
25 De Haule	[də'hə(:)nə] ['hə: ⁿ stər]
	[də'həulə] Saksysk: [də'həul]; ['həulər]
25 Haulerwyk	[həulər'vik; hə:lər'vik] [-stər]
24 It Hearrenfean,)It Feen(	[tfe:n] ['fe: ⁿ stər]
3 Hegebeintum, <i>Beintum</i>	['bəintəm] [-ər]
8 Hijum	[h'eiəm] [-ər]
15 Hilaerd	[hi'la:t] [-'la:dər]
12 Himpens	['himpə ⁿ s] [-pə ⁿ zər]
20 De Himrik	[də'himrək] ['himrəkər]
24 Hoarnstersweach,)Hoarnsterswêch(	[uə ⁿ stər'svɛ:χ] [-'svɛχstər]
27 De Hoeve	[də'huvə] ['huvəɣər]
4 Holwert	['holvət] [-ər]

17 Houtgehage	[həutəgə'ha:γə] [-'ha:χstər]
13 Hurdegaryp	[hədəgə'rip] [-ər]
12 Huzum	['hüzəm] [-ər]
16 Idaerd	[i'da:t] [-'da:dər]
6 Ie	[iə] ['jɪstər]
9 Ikkerwâld	[ɪkər'və:t] [-'və:(t)stər]
11 Ingelum	['ɪŋələm] [-ər]
6 Ingwierrum	[ɪŋ'vɪrəm] [-ər]
9 Jannum, (LFW <i>Jânum</i>)	['jə:nəm] [-ər]
15 Jellum	['jələm] [-ər]
8 Jelsum	['jelsəm] [-ər]
22 Jidskenhuzen,)Jiskenhuzen(	[jɪskən'hüzən; jɪskɛ'hüzən] [-'hüstər]
18 Jirnsum	['jɪ:nsəm] [-ər]
3 Jislum	['jisləm] [-ər]
26 Jistergea, (LFW <i>Iestergea</i>)	['jɪstərgə] [-stər]
13 Jistrum	['jɪstrəm] [-ər]
24 Jobbegea-Skuorregea	['jəbɛγjə] [-str]
	['skuorəγjə] [-str]
15 Jorwert	['jɔrvət] [-ər]
23 <i>De Jouwer</i> , <i>De Greate Jouwer</i>	[də'jəuər] ['jəustər]
6 Jouswier	[jəus'viər] [-'vɪstər]
24 Ketlik	['kɛtlɪk; kɛtlək] [-ər]
24 <i>De Knipe</i> , <i>De Knipe West</i>	[də'knipə] ['knɪpstər]
8 Koarnjum	['kɔa'njəm] [-ər]
17 Koartehimmen, (LFW <i>De Koartehim-</i> <i>men</i>),)De Himmen(	[də'hɪmən] ['hɪ mstər]
20 Koartswægen,)Koartswêgen(	[kɔat'svɛ:γən] [-'svɛχstər, -'svɛk- stər]
14 Koaten, (LFW <i>De Koaten</i>)	[də'koætən] ['koəstər]
10 Kollum	[kələm] [-ər]
10 Kollumersweach,)De Kollumer- swêch(	[də(kələmər)'svɛ:χ] [kələmər'svɛχ- stər]
25 Langedike	[lənə'dikə] [-mər]
20 Langsweagen,)Langswêgen(	[lən'svɛ:γən] ['svɛ:γəmər]
22 Langwar	[lən'var] [-'vadər]
22 Legemear,)Legemar(	[le:gə'mar] [-'mastər]
12 Lekkum	['lɛkəm] [-ər]
26 De Lemmer	[də'ləmər] ['lɛmstər]
3 Lichtaerd	[lɪx'ta:t] [-'ta:dər]
20 Lippenhuzen	[lɪpən'hüzən] [lɪp'hüstər]
12 "Ljouwert"	['li:vadən] [-vadər]
6 Ljussens	['ljösəns] ['ljösəmər]
21 Loaijinge	['luajɛŋgə] [-stər]
20 Lúkswâld,)Lûksterhoek(	[lɪkstər'huk] [-stər]
24 Lúnbert,)It Lúnbert(	[t'lümbət] ['lümbətər]; Saksysk: id.
4 De Lytse Jouwer,)De Jouwer(	[də'jəuər] ['jəustər]
10 Lytsewâld	[lɪtsə'və:t] [-'və:dəmər]

25 “Makkingea”	[ˈmakŋɣa] [-ɣəstər]
15 Mantgum	[ˈmɔntɣəm] [-ər]
3 Marrum,)Marum(	[maːrəm] [-ər]
11 Marsum	[ˈmasəm] [-ər]
12 Miedum	[ˈmiədəm] [-ər]
24 Mildaem, (LFW <i>Mildam</i>)	[mɛlˈdam] [-stər]
6 Mitselwier	[mitsɛlˈviər] [-ˈvɪstər]
9 Moarmwâld,)Moarrewâld(	[mɔarəˈvɔːt] [-ˈvɔstr]
6 Moarre	[ˈmɔarə] [ˈmɔastər]
13 Mounsein	[moˈnain; moˈnein] [-naiːstər; -neiːstər]
27 “Mûntsebuorren”	[ˈmönəkəbüərən] [-büəstər]
10 “Muontsjesyl”	[möntjəˈsil] [-stər]
1 Nes (A.)	[nɛs] [ˈnɛsəmər]
19 Nes (U.)	[nɛs] [ˈnɛskər]
4 Nes (W.D.)	[nɛs] [ˈnɛsəmər]
20 Nij Beets,)Beets(	[beːts] [ˈbeːtsər]
25 “ <i>Nijeberkeap</i> ”, “ <i>Berkeap</i> ”	[neiəbəˈkoːp] [-ər]
17 Nijgea (Sm.)	[ˈniəgə] [-stər]
23 Nijehaske,)De Haske(	[dɛˈhɔskə] [ˈhɔskər]
24 Nijehoarne,)Nijhoarne(	[neiˈuanə] [-ˈuaːstər]
27 “Nijeholtpea”	[nijəholtˈpɛː] [-ɣnər]
27 “Nijeholtwâlde”	[neiəholtˈvoldə] [-ɣər]
27 “Nijelemmer”	[neiˈlɛːmər] [-ˈlɛːmstər]
24 Nijekoat	[neiəˈskoət] [neiˈskuatər]
27 “Nijetrine”	[neiˈtrinə] [-ˈtriːstər]
3 Nijtsjerk	[ˈneitsjɛrk] [-stər]
6 Nijwier, (LFW <i>Nijewier</i>)	[neiəˈviər] [-vɪstər]
13 Noardburgum,)Burgerheide(	[börɣərˈheidə] [-ˈheidtsjɛr]
27 “Noardwâlde”	[noərtˈvoldə] [-ɣər]
13 Oentsjerk	[ˈuəntsjɛrk] [-stər]
21 Offenwier	[ɔfənˈviər] [-ˈvɪstər]
20 Olterterp	[ˈoltərterp] [-ər]
24 ’t Oranjewâld, <i>It Wâld</i>	[tˈvɔːt] [ˈvɔːstər]
22 Ousterhaule,)De Hawle(	[dɛˈhɔːlə] [ˈhɔlstər]
22 Ouster Nijgea, (LFW <i>Nijgea</i>)	[ˈneiəgrə] Saksysk: [ˈneiəgɔː]; [-stər]
6 Peazens	[ˈpiəzəns] [-zəmər]
17 De Pein	[dɛˈpein] [ˈpeindər]
27 “Pipergea”	[ˈpeːpəɣa] [-ɣɔːstər]
10 De Pomp	[dɛˈpɔmp] [ˈpɔmstər]
18 Poppenwier	[popmˈviər] [-ˈvɪstər]
18 Raerd (R.)	[raːt] [ˈraːdər]
4 Raerd (W.D.)	[raːt] [ˈraːdər]
25 Ravenswoud	[raːvəˈsvɔut] -
9 Readtsjerk	[ˈriətsjɛrk] [-stər]
23 Reahel	[riˈhɛl] [-stər]
3 Reitsum	[ˈraitsem] [-ər]

9 Rinsumageast, <i>De Geast</i>	[də'giəst] ['giəstəmər]
16 <i>Roardahuzum</i> , <i>Readhuzum</i>	[rə'düzəm] [-'düstər]
23 Rotstergaest, <i>De Gaest</i>	[də'ga:st] ['ga:stər]
23 Rotsterhaule	[rəstər'hə:lə] [-'hə:lstər]
17 De Rottefalle,)De Rotfalle(	[də'rɒtfələ] ['rɒtfəlstər]
23 Rottum, <i>Rotten</i>	[rɒtɒ] ['rəstər]
13 Ryptsjerk	['riptsjerk] [-stər]
10 Sânbulten	[sə:m'böltɒ] [-'böltstər]
27 "Sânhuizen"	[sa:nt'hüzn] [-'hüzəγər]
18 Sibrandabuorren	[si'brəndəbuorɒ] [-byəstər]
9 Sibrandahûs	[sibrəndə'hu:s] [-'hüstər]
20 Sigerswâld	[siγəs'və:t] [-'vələmər; -'və:(t)stər]
23 Sint Jânsgea	[sint'jə:'nsgl(ə)] [-stər]
22 Sint Nikelsgea, <i>Sint Nyk</i>	[sint'nik] [-stər]
22 Skarsterbrêge	[skastər'brə:γə] ['skastər]
21 Skearnegoutum	[(sklənə)'goutəm] [-ər]
27 Skerpenseel	['skəpɒmse:l] [-stər]
26 Skoatter Uterdiken	[skötər'ütərdikən] soms: [skötər'-silstər]
17 Smelle Ie	[smə'liə] [-stər]
23 Sniksweach,)Swaech(	[sva:χ] ['sva:γəmər]
27 "Sonnegea"	['sönəγə] [-γə:stər]
27 "Spangea"	['spəngə] ['spanstər]
27 "Steggerda"	['stəγərdə] [-γər(də)zə]
8 Stiens	[stiəns] ['stiənzər]
23 Stobbegat	[(ə)t'stɒbəgət] [-gəstər]
14 Strobos	['stro:bos] [-kər]
14 Stynsgea	[sti:'nsgə] [-r]
13 Sumar	[sə'mar] [-'madər]
14 It Surhústerfean,)It Fean(	[tfiən] ['fiənzstər]
14 Surhuzum	[sər'hüzəm] [-'hüstər]
13 Suwâld	[sə'və:t] [sə'vəstər]
10 Sweagerbosk,)De Swêgerbosk(	[də(svə:γər)bɒsk] -
10 Sweagerfean,)Swêgerfean(	[svə:γər'fiən] ['svəχstər]
12 Swichum	['sviχəm] [-ər]
12 Tearn	[tiəns] ['tiənzər]
24 Terbant	[tər'bənt] [-stər]
19 Terherne	[tər'hənə] [-'hɛ(:)nzstər]
27 Teridzert,)De Ridzert(	[dərɪdzət] Saksysk: [dərɪzət]; [rɪd-zəγər] Saksysk: [rɪzəγər]
19 <i>Terkaple</i> , <i>Terkappel</i>	[tər'kaplə] [-'kapəlstər]
4 Ternaerd	[tər'na:t] [-'na:dər]
22 Teroele	[tər'uələ] [-'uəlstər]
18 Tersoal	[tər'soəl] [-'sualstər]
20 Terwispel	[tər'vispəl] [-ər]
9 Tietsjerk,)Tytsjerk(	['tietsjerk] [-stər]
17 De Tike	[də'ti:kə] ['ti:kstər]

21 Toppenhuzen	[tɒpm'hüzən] [-'hüstər]
10 De Triemen,)De Trieme(	[də'triəmə] ['triɪmstər]
24 Tsjalbert	['tsjəlbət] Saksysk: ['tsjalbət]; [-ər]
22 Tsjerkgaest,)De Gaest(	[də'ga:st]['ga:stmər]
21 Twellegea	['tvələgiə] [-stər]
14 Twizel	['tvizəl] [-dər]
14 Twizelerheide	[tvizələr'haidə] [(-)həitsjər]
20 De Tynje	[də'tinjə] ['tiɲjəstər]
20 Urterp	['uətərp] [-təpər]
4 Waeksens	['va:ksəns] [-səmər]
9 Wâlterswâld	[vɔ:təz'vɔ:t] [-stər]
3 Wânswert	['vɔ:'nsvət] [-ər]
10 "Warfstermoune"	[varstər'möln] [-ər]
16 Warstiens,)Werstiens(	[və'stiəns] [-'stiənzər]
16 Warten	['vatn] [-stər]
25 Waskemar	[vaskə'miər] [həulər'vikstər]
15 Weidum	['vaidəm] [-er]
20 Weinterp, Weintrup, Wynjeterp	['veintərp] [-ər]; ['veintərp] [-təpər]
16 Wergea	['verɣə] [-stər]
9 De Westerein	[də'vest(ə)r'e:n] [vest(ə)r'e:ndər]
10 Westergeast	[vestər'giəst] [-əmər]
23 Westermar	[vestər'mar] [-'mastər]
6 Wetsens	['vetsəns] [-səmər]
4 Wierum	['viərəm] [-ər]
15 Wieuwerd, (LFW Wieuwert),)Wiuwert(	['vjo:ət] [-ər]
27 "Wolvegea"	['volvəɣə] [-stər; -ɣə(:)stər]
12 Wurdum	['vödəm] [-ər]
17 De Wylgen	[də'vilɣən] ['vilɣstər]
13 Wyns	[vi:'ns] ['vi:'nzər]
12 Wytgaerd	[vid'ga:t] [-'ga:stər]
26 Ychten	[ixtŋ] ['ixtnər]

Teake Hoekema.

FORBETTERINGEN BY DE SS. 34, 92 EN 94 FAN JG. IX.

De hear B. Brouwer (Den Haech) wiisde my op it wierskynlike komôf fan it kompleks *-tster* yn *Beetstersweach*, dat forklearre wurde moat út âldere foarmen fan dy plaknamme lykas *Beexsterswage* (1504).

De hear B. Folkertsma (Grins) forwiet my mei rjocht en reden, dat ik It Bilt tokoartdien haw troch to sizzen, dat Waling Dykstra to Holwert to wrâld kommen wêze soe. Dat moat Froubuorren wêze fansels. Op it kaertsje moat Holwert yn gritenij 7 it dielde rountsje kwyt en gritenij 5 in nij rountsje derbyhawwe op Froubuorren.

Oan beide hearen myn hertlike tank.

Teake Hoekema.